

W Łwowie, dnia 17. marca 1907.

Aleg. 264

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zaciągnięcia pożyczki do wysokości 14,000.000 koron przez gminę król. stoł. miasta Lwowa za gwarancją kraju.

Wysoki Sejmie!

Ustawą z dnia 7. lutego 1895 Nr. 16. dz. u. kraj. upoważnioną została gmina miasta Lwowa do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacjach komunalnych w wysokości 20,000.000 koron na konwersję długów i inwestycje miejskie, następną zaś ustawą z dnia 11. lipca 1900 Nr. 68. dz. u. kr. do zaciągnięcia takiej samej pożyczki po 4½% oprocentowanej w sumie 6,500.000 koron na dalsze inwestycje.

Obie powyższe pożyczki zaciągnęła gmina miasta Lwowa za gwarancją kraju, przyznaną dla pożyczki 20,000.000 K ustawą z 12. lipca 1895 Nr. 56. dz. u. kr., dla pożyczki zaś 6,500.000 K powołaną powyżej ustawą z 11. lipca 1900 Nr. 68. dz. u. kr.

Sposób przeprowadzenia emisji obligów i użycia przez gminę miasta Lwowa rzeczonych pożyczek wykazywał Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi corocznie w sprawozdaniach z czynności Departamentu I.

Obecnie uchwaliła Rada król. stoł. m. Lwowa na posiedzeniu z dnia 15. marca 1907 w komplecie wymaganym statutem miejskim 53 głosami przeciw 3 zaciągnąć dalszą pożyczkę do wysokości 14,000.000 koron na inwestycje poniżej poszczególnione i zwróciła się do Wydziału krajowego z prośbą o wyjednanie u Wysokiego Sejmu pozwolenia na zaciągnięcie takiej pożyczki w obligacjach komunalnych najwyżej po 4% oprocentowanych, spłacalnych w okresie lat 60, oraz o przyjęcie poręki kraju dla emitować się mających obligów.

Potrzebę zaciągnięcia pożyczki uzasadnia gmina m. Lwowa w sposób następujący:

Z rozwojem miasta Lwowa wzrastają także jego potrzeby. Podjęte przed niewielu laty liczne prace publiczne wymagają dalszego prowadzenia i uzupełnienia a inwestycje miejskie okazują się obecnie już niewystarczającymi; ażeby zapewnić trwały pożytek z prac już wykonanych, interes miasta domaga się jak najrychlejszego przedsięwzięcia całego szeregu robót tego rodzaju, a mianowicie:

Niezbędne jest dalsze rozszerzenie zakładu gazowego, który z powodu rosnącej z dniem każdym konsumpcji gazu nie może sprostać potrzebom; koszt tego rozszerzenia obliczony jest na 2 miliony koron.

Konieczną jest budowa nowych ośmiu budynków szkolnych kosztem trzech milionów koron, albowiem dla braków własnych gmachów szkolnych tysiące dzieciw mieć się muszą w niehygienicznych salach, za których najem Gmina opłaca wygórowane czynsze.

Niezbędną jest dla uzupełnienia wykonanego dzieła wodociągowego budowa gmachu administracyjnego, magazynów i warsztatów dla tego zakładu, — który to wydatek obliczono na 600.000 koron.

Wielce pożyteczny dla stosunków zdrowia i aprowizacji miasta zakład rzeźni miejskiej wymaga koniecznie rozszerzenia i uzupełnienia przez wybudowanie hali dla bicia koni, magazynu i suszarni skór, topiarni łoju i t. p. kosztem 26.000 koron.

Stosunki sanitarne wymagają dalej, ażeby istniejące obecnie targowice otwarte na placach publicznych przestały istnieć, natomiast zaś, aby w kilku punktach miasta powstały kryte hale targowe, na co niezbędny jest wydatek 1,200.000 koron.

Budowa sieci kanałowej, stanowiąca podstawę asanacji miasta, wymagać będzie sumy 2,600.000 koron; na ułożenie należytych bruków w środku miasta i na głównych arterjach ruchu w częściach odleglejszych nieodzownym jest wydatek w cyfrze skromnej 2,000.000 koron. Ponadto dla celów gminnych koniecznym jest zakupno kilku realności a koszt z tem połączony wynosić będzie 500.000 koron.

Lwów, jako stolica kraju, ma nadto do spełnienia cały szereg zadań społecznych. Nie mogąc podejmować od razu wszystkich tych zadań, gmina zamierza wybrać na teraz to, co jest najpilniejszym i co na razie największy może przynieść pożytek uboższym warstwom ludności.

W tym kierunku miejsce naczelne zajmuje projekt założenia łaźni ludowych kosztem 300.000 koron, dalej idą wydatki na zakłady higieny i sanitarne jak rozszerzenie przytuliska brata Alberta, budowa nowego pawilonu przy zakładzie nieuleczalnych, i t. p. w sumie ogólnej 500.000 koron. Niemniej ważna pod względem społecznym jest instytucja miejskiego zakładu pogrzebowego i domu przedpogrzebowego; ażeby usunąć istniejący obecnie wyzysk przedsiębiorców, zamierza gmina założyć taki zakład gminny kosztem 180.000 koron.

Ogólna suma wyżej wymienionych wydatków wynosi 13,140.000 koron. Uzyskanie kwoty tej zamierzonym jest w drodze pożyczki przez emisję papierów, — doliczając tedy koszta konfekcyi, interkalarya itp. w okrągłej kwocie 860.000 koron — okazuje się nieodzownem zaciągnięcie pożyczki w kwocie 14 milionów koron.

Ażeby uzyskać dla obligacji miejskich pomyślniejszy kurs i charakter popularnego bezpieczeństwa, pożądanem jest, aby Wysoki Sejm raczył udzielić projektowanej pożyczce miejskiej gwarancji imieniem kraju.

Wymienione powyżej wkłady i wydatki uznaje Wydział krajowy za potrzebne i dla miasta korzystne, zwłaszcza że projektowane inwestycje zwiększą bądź majątek, bądź dobro gminy, przedstawia więc Wysokiemu Sejmowi wniosek zarówno na udzielenie gminie miasta Lwowa zezwolenia do zaciągnięcia pożyczki w formie emisji obligów komunalnych, jak i przyznania dla tej pożyczki poręki kraju.

Zarazem uprasza Wydział krajowy Wysoki Sejm o uchwalenie zawartych w dotyczącym projekcie ustawy zastrzeżeń, które mają na celu umożliwienie Wydziałowi krajowemu wykonania ścisłej kontroli zarówno przy finansowaniu pożyczki jak i co do użycia waluty pożyczkowej. W szczególności postanowienia artykułów III., IV., V. i VII. ustawy dadzą Wydziałowi krajowemu możność oddziaływania na akcję finansowania pożyczki w tym kierunku, ażeby przeprowadzoną została z całą ostrożnością i korzyścią dla miasta w stosownej chwili, ewentualnie możność, odroczenia zfinansowania odnośnej części pożyczki przeznaczonej na inwestycje, o ile inwestycje te bez szkody odwlec będzie można.

Postanowienia te umożliwią dalej Wydziałowi krajowemu zbadanie potrzeby każdego wydatku przed rozpoczęciem robót lub przyjęciem ze strony gminy zobowiązań, wreszcie dadzą Wydziałowi krajowemu, dla zabezpieczenia funduszu

krajowego, prawo wstawiania do budżetu miasta Lwowa rat amortyzacyjnych na spłatę pożyczki i nakładania dodatków do podatków na pokrycie niedoborów budżetowych, przez Radę miejską niepokrytych.

Wydział krajowy wnosi przeto :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy i rezolucję następującej treści :

Rezolucya :

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyjednał dla obligacyj pożyczki gminy król. stołecznego miasta Lwowa w wysokości 14,000.000 koron, przyznanie charakteru pupilarnego bezpieczeństwa.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy ;
St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca :
Dr. Józef Wereszczyński, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia . . . w przedmiocie zezwolenia gminie król. stołecznego miasta Lwowa na zaciągnięcie za poręką kraju Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem pożyczki w sumie 14,000.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Upoważnia się gminę król. stołecznego miasta Lwowa do zaciągnięcia w drodze emisji obligacyj komunalnych, najwyżej podług stopy 4% oprocentowanych, pożyczki do wysokości 14,000.000 koron, spłacalnej najpóźniej w ciągu lat 60, a to na cele wymienione szczegółowo w Art. II. tej ustawy, z zachowaniem przepisów zawartych w artykułach III., IV. i V. tejże ustawy.

Art. II.

Z funduszu uzyskać się mającego w sposób ustanowiony w Art. I. mają być pokryte następujące wydatki:

1. na rozszerzenie gazowni miejskiej 2,000 000 koron;
2. na budowę nowych szkół 3,000.000 koron;
3. na zakupno gruntów na cele zakładu wodociągowego, oraz na budowę domu administracyjnego, magazynów i warsztatów dla tego zakładu 600.000 koron ;
4. na rozszerzenie rzeźni miejskiej 260.000 koron ;
5. na budowę hal targowych 1,200.000 koron ;
6. na zakład pogrzebowy i dom przedpogrzebowy 180.000 koron ;
7. na rozszerzenie zakładów dobroczynnych (przytulisko Brata Alberta, pawilon dla nieuleczalnych i t. p.) 500.000 koron ;
8. na łaźnie ludowe 300.000 koron ;
9. na budowę kanałów miejskich 2,600.000 koron ;
10. na wybrukowanie ulic 2,000.000 koron ;
11. na zakupno realności dla gminy 500.000 koron ;

12. na pokrycie kosztów połączonych ze zrealizowaniem pożyczki i konfekcją obligów komunalnych 860.000 koron.

Art. III.

Wykonanie wymienionych w art. II. inwestycji, jakoteż emisja potrzebnych na rzeczony cele kwot pożyczkowych, nastąpić ma stopniowo i na podstawie specjalnej dla każdej sprawy uchwały Rady miejskiej, zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

Przed zatwierdzeniem odnośnej uchwały Rady miejskiej przez Wydział krajowy, wykonanie żadnej inwestycji w Art. II. wymienionej, nie może być rozpoczętem.

W sprawach tych uchwała Rady miejskiej, aby miała ważność, musi być powzięta na dwóch odbytych nieprędeż, jak w ośm dni — po sobie następujących posiedzeniach, w obecności przynajmniej 50 członków Rady miejskiej i to po wysłuchaniu wniosków odpowiednich sekcji i po rozpoznaniu szczegółowych projektów, planów i kosztorysów.

Sposób użycia każdej częściowej pożyczki ma być wykazywany Wydziałowi krajowemu.

Art. IV.

Umowy co do zfinansowania niniejszej pożyczki zawrzed się mające, będą obowiązywały gminę król. stołecznego miasta Lwowa dopiero od chwili zatwierdzenia tych umów przez Wydział krajowy.

Art. V.

Jeżeliby wskutek uchwały Rady miejskiej lub z powodu odmówienia przez Wydział krajowy zatwierdzenia dotyczących uchwał Rady miejskiej, wykonanie którejkolwiek z wymienionych w Art. II. inwestycji nie przyszło do skutku, należy potrącić przeznaczoną na to kwotę z ogólnej sumy pożyczki.

Art. VI.

Za pożyczkę niniejszą do wysokości 14,000.000 koron poręcza kraj Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Art. VII.

Raty amortyzacyjne od tej pożyczki obowiązana jest Rada król. stołecznego miasta Lwowa przez cały czas okresu umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwaleniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne od niniejszej pożyczki w budżet gminy miasta Lwowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie pożyczko-

wych rat amortyzacyjnych, względnie na pokrycie niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Lwowa Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 15. grudnia przed rokiem przedmiotowym.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 1. września.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.
